

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за ратифициране Изменението на Заемното споразумение (Втори проект за улесняване на търговията и транспорта) между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие

Член единствен. Ратифицира Изменението на Заемното споразумение (Втори проект за улесняване на търговията и транспорта) между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие, сключено чрез размяна на писма на 27 ноември и на 4 декември 2013 г.

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на ..... 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Михаил Миков)

М О Т И В И

към проекта на Закон за ратифициране Изменението на Заемното споразумение (Втори проект за улесняване на търговията и транспорта) между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие

Заемното споразумение (Втори проект за улесняване на търговията и транспорта), подписано на 23 март 2007 г. между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР) и изменено на 13 февруари 2012 г., е за предоставяне на заем за подкрепа на финансирането на Втория проект за улесняване на търговията и транспорта (УТТЮЕ II).

Целта на проекта УТТЮЕ II е да се улесни регионалната търговия и транспорт чрез подобряване на капацитета, ефикасността и качеството на услугите на избрани външни гранични пунктове на Европейския съюз (ЕС) с особен акцент върху трансевропейските коридори IV (Капитан Андреево – София - Видин), Xc (Капитан Андреево - София - Калотина) и VII (р. Дунав) за транзитни превози и търговия.

От проекта се финансират разходи за следните основни дейности: (а) строителни работи за подобряване инфраструктурата на граничните пунктове; (б) доставка на стоки и специализирано оборудване за граничните служби; (в) консултантски услуги за предпроектни проучвания, проектиране за предстоящите реконструкции, строителен надзор, одит, обучение и др. Проектът не финансира придобиването на земя. Постиженията на проекта се оценяват чрез качествени оценки и количествени показатели.

Бенефициенти по проекта са Агенция „Митници”, Главна дирекция „Гранична полиция”, Българската агенция по безопасност на храните, Агенция „Пътна инфраструктура”, областните администрации. Реализацията на проекта ще осигури съвременни и адекватни на високите изисквания условия за работа на граничните служби, които ще разполагат с нови и модерни съоръжения за проверки на граничните пунктове и във вътрешността на страната, съвременно оборудване за контрол и комуникации и пр.

Структура на проекта

Общата стойност на проекта е в размер 52,7 млн. евро след първото реструктуриране.

Новата стойност на проекта при настоящото реструктуриране е 49,7 млн. евро, като разходите се разпределят по следните източници на финансиране:

- Заем от Световната банка в размер 37,25 млн. евро, който финансира 75% от стойността на проекта;
- Съфинансиране от държавния бюджет в размер 12,45 млн. евро, което финансира около 25% от стойността на проекта.

Компонентите на проекта са, както следва:

Компонент 1: Подобряване на физическия капацитет и условията за работа на избрани гранични пунктове на външните граници на ЕС с особен акцент върху Трансевропейската транспортна мрежа.

Подкомпонент 1.1: подобряване на инфраструктурата и оборудването на ГКПП - Капитан Андреево и Калотина, и изграждане и оборудване на митнически терминал в Свиленград;

Подкомпонент 1.2: подобряване инфраструктурата и оборудване на АМ на избрани ГКПП на външните граници на ЕС и вътрешни митнически терминали.

Компонент 2: Изграждане на подходен път към ГКПП - Капитан Андреево.

Компонент 3: Улесняване обмена на подходящи данни на граничните пунктове и ускоряване на процедурите за обработка на граничните служби.

Подкомпонент 3.1: улесняване обмена на информация между граничните служби на ГКПП;

Подкомпонент 3.2: разширяване на цифровата комуникационна система (ТЕТРА) на допълнителни ГКПП и доставка на оборудване за граничната полиция.

Компонент 4: Изграждане на капацитета и подкрепа за изпълнението на проекта.

Подкомпонент 4.1. Повишаване капацитета на търговската общност.

Подкомпонент 4.2. Подкрепа за изпълнението на проекта.

Причини за необходимостта от реструктуриране

Изменението на Заемното споразумение (Втори проект за улесняване на търговията и транспорта), сключено на 23 март 2007 г. между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР), изменено на 13 февруари 2012 г., е за реструктуриране на проекта, което включва основно удължаване на срока за приключване на дейностите по проекта с 6 месеца, отпадане на част от дейностите от Компонент 1, предвидени за четирите малки ГКПП, и фокусиране усилията на правителството върху големите договори, за които има реален напредък.

След настоящото изменение на заемното споразумение от 4 декември 2013 г. предоставеният заем за подкрепа на финансирането на Втория проект за улесняване на търговията и транспорта (УТТЮЕ II) се намалява от 39,5 млн. на 37,25 млн. евро с редуциране на 2,25 млн. евро от първоначалната стойност.

Към настоящия момент са сключени 87 % от договорите по проекта, от които 80% са приключени, доставено е почти цялото специализирано оборудване за граничните служби.

Независимо от постигнатите значителни успехи при изпълнението на проекта УТТЮЕ II възникнаха затруднения от обективен характер, които заплашват да възпрепятстват завършването на проекта до края на 2013 г., когато е крайният срок за теглене на средства по заема:

- промени в сградите и съоръженията на ГКПП - Капитан Андреево, извършвани по време на строителните работи, наложени от допълнителни изисквания на граничните служби предвид промяната на нормативната уредба, начина на граничен контрол и пр.;
- трудности при реконструкцията на ГКПП - Капитан Андреево, възникващи в хода на строителните работи, поради разкриване на неизвестни до момента части от мрежи на подземна техническа инфраструктура;
- финансови затруднения за изпълнителите, повлияни от финансовата криза;
- сложна обстановка на изпълнение на строителните работи на ГКПП - Капитан Андреево, при условия на непрекъсната работа на граничния пункт;
- промени в сградите и съоръженията на митническия терминал в Свиленград по време на строителните работи, поискани от Агенция „Митници“, поради променени изисквания към условията за работа на служителите;
- откриване на значими археологически находки по трасето на магистрала „Марица“;

- поява на неустановени до момента източници на подземни води при пътния възел на магистралата със с. Капитан Андреево;

Поради бюджетните рестрикции за 2013 г. още в началото на годината бе извършена внимателна преценка за оставащите процедури по проекта от гледна точка на възможностите на бюджета, времето за провеждане на търгове и за изпълнение на строителството. Разчетите показаха, че при тези ограничителни условия реконструкцията на четирите гранични пункта – Брегово, Връшка чука, Златарево и Станке Лисичково/МП Логодаж, не може да бъде изпълнена в рамките на оставащото време до края на живота на проекта УТТЮЕ II. Поради тази причина не бяха стартирани и процедурите за тези ГКПП, което доведе до невъзможност всички дейности по проекта УТТЮЕ II да бъдат изпълнени в пълния им обем и в срока на заема. Реално изпълнението на най-големия строителен договор за модернизацията на ГКПП - Капитан Андреево, ще продължи и ще завърши след 31 декември 2013 г., когато е крайната дата за теглене на средствата по заема.

Усилията бяха насочени към осигуряване на необходимите условия за завършване на трите големи договора – за магистрала „Марица“, граничния пункт Капитан Андреево и митническият терминал в Свиленград. В същото време от страна на Агенция „Митници“ се търсят възможности за осигуряване финансиране на реконструкцията и обновяването на малките ГКПП със средства от други източници.

По време на проведени официални надзорни мисии за подкрепа на проекта УТТЮЕ II през тази година бе обсъден въпросът за удължаване на крайния срок за приключване на дейностите по проекта УТТЮЕ II и на крайния срок за тегления по заема с оглед осигуряване на възможност за завършване на реконструкцията на най-големия граничен пункт в Европа – ГКПП - Капитан Андреево, и на изграждането на новия митнически терминал в Свиленград, които са най-засегнати от закъсненията при строителството. Очаква се магистрала „Марица“ да бъде завършена до края на 2013 г. За 2014 г. ще остане само изпълнението на експонирането по подходящ начин на част от разкритите находки (частта от „Виа Диагоналис“) в последния участък от трасето на пътя, непосредствено преди граничния пункт.

Удължаването на крайния срок за завършване на дейностите по проекта УТТЮЕ II и на крайния срок за усвояване на заемни средства ще позволи да бъдат изпълнени всички подобекти, включени в строителния договор за ГКПП - Капитан Андреево, включително допълнителните изисквания на граничните служби, наложени от промяна на нормативната уредба и координиране на строителните дейности спрямо пиковите сезонни увеличения на трафика. Ще бъде завършен и новият митнически терминал в Свиленград с направените допълнителни промени в хода на строителните

работи за предоставяне на модерни условия за работа и митническа обработка в съответствие с последните изисквания на нормативната уредба.

Промени в проекта

Промените, които се предлага да се направят, са, както следва:

1. Удължаване на крайния срок за изпълнение на проекта и на крайния срок за теглене на средства по заема с 6 месеца - до края на юни 2014 г.

Удължаването на крайната дата за завършване на проекта и на крайната дата за теглене на средства по заема с шест месеца ще позволи завършване на ГКПП - Капитан Андреево, и на новия митнически терминал в Свиленград. Ремонтните и рехабилитационните дейности на най-големия граничен пункт в Европа ГКПП - Капитан Андреево, имат за цел неговото модернизиране и увеличаване на пропускателната способност с добавените сгради и съоръжения, поискани от граничните служби за отразяване на последните изисквания за модерен граничен контрол, както и за оборудване и обзавеждане за комплектуване на целия граничен комплекс. Поисканите допълнителни сгради и съоръжения ще бъдат изпълнени по сключения вече строителен договор и тяхното приключване в рамките на исканото удължаване изпълнението на проекта е реалистично. Завършването на новия митнически терминал в Свиленград с направените допълнителни промени в хода на строителните работи ще позволи митническата администрация да разполага с нови, модерни условия за работа и митническа обработка в съответствие с последните изисквания на нормативната уредба.

2. Отпадане на дейностите, предвидени за четирите малки ГКПП, и вътрешно преразпределение на част от предвидените за тях средства между компоненти и подкомпоненти на проекта.

Поради невъзможност да бъдат осъществени заложените в рамките на проекта инфраструктурни подобрения на ГКПП - Брегово, ГКПП - Връшка чука, ГКПП - Станке Лисичково, и ГКПП - Златарево, предвидените средства в размер 7,1 млн. евро за строителни работи, строителен и авторски надзор се предвижда да отпаднат от проекта. За модернизацията на тези ГКПП се търсят възможности от страна на Агенция „Митници“ за осигуряване на финансиране със средства от ЕС или от други източници.

Част от освободените средства (около 4 млн. евро) се пренасочва за ГКПП - Капитан Андреево, и магистрала „Марица“ чрез вътрешно преразпределение в рамките на подкомпонентите на проекта.

3. Осигуряване на достатъчно финансов ресурс за допълнителните дейности на ГКПП - Капитан Андреево, чрез вътрешно преразпределяне на средства между компонентите и подкомпонентите на проекта.

Както е посочено в т. 2, извършва се вътрешно преразпределение на средства в размер около 4 млн. евро от спестявания между подкомпонентите и отпадането на строителството на малките ГКПП с цел осигуряване финансиране на нови, допълнителни изисквания на граничните служби за ГКПП - Капитан Андреево (строителство, строителен и авторски надзор, доставка на специализирано оборудване и обзавеждане), за компенсирание на средствата за финансиране на спасителните археологически разкопки по трасето на магистрала „Марица” и за експониране на разкритите културни ценности с цел популяризиране, както и за осигуряване осъществяването на строителен и авторски надзор поради удължаването на сроковете на големите строителни договори.

Предложеното реструктуриране е съобразено с очертаните параметри, както и с реалните срокове за приключване на големите договори, най-вече за ГКПП - Капитан Андреево.

Описание на промените по компоненти и подкомпоненти

Компонент 1. Подобряване на физическия капацитет и условията за работа на избрани гранични пунктове на външните граници на ЕС с особен акцент върху Трансевропейската транспортна мрежа (28,8 млн. евро) – сумарно намаление с 3,3 млн. евро - от 32,1 на 28,8 млн. евро.

Подкомпонент 1.1. Подобряване на инфраструктурата и оборудването на ГКПП - Капитан Андреево, и ГКПП - Калотина, и изграждане и оборудване на митнически терминал в Свиленград (23,5 млн. евро) - увеличение сумарно с 3,8 млн. евро - от 19,7 на 23,5 млн. евро.

Предлага се да се увеличи обхватът на дейностите и стойността на този подкомпонент сумарно с 3,8 млн. евро (чрез вътрешно преразпределение на средства) за осигуряване финансиране на допълнителни дейности за ГКПП - Капитан Андреево, поискани от граничните служби, с цел осигуряване на съответствие с последните изисквания за модерен граничен контрол (изграждане на нови сгради и съоръжения, както и доставка на допълнително специализирано оборудване и обзавеждане за пълно комплектуване на целия граничен пункт).

Подкомпонент 1.2. Подобряване на митническата инфраструктура и оборудване на избрани външни гранични пунктове и вътрешни

митнически терминали (малки ГКПП) (5,3 млн. евро) - намаление сумарно със 7,1 млн. евро - от 12,4 на 5,3 млн. евро.

Поради невъзможност да бъдат осъществени заложените в рамките на проекта дейности, се предлага да отпаднат от проекта средствата, разпределени за инфраструктурни подобрения на малките ГКПП (Брегово, Връшка Чука, Станке Лисичково/МП Логодаж и Златарево) в размер 7,1 млн. евро за строителни работи, строителен, авторски надзор и част от оборудването.

Компонент 2. Изграждане на подходен път до ГКПП - Капитан Андреево, 3,4 км пътен участък от магистрала „Марица” (12,6 млн. евро) - увеличение с 0,2 млн. евро - от 12,4 на 12,6 млн. евро.

Не се предвижда промяна в този компонент освен малко увеличение на размера с 0,2 млн. евро - от 12,4 на 12,6 млн. евро.

Компонент 3. Улесняване обмена на данни на граничните пунктове и усъвършенстване на оперативните процедури на граничните служби (няма промени):

Този компонент е приключен и средствата са усвоени. Няма предложени промени по този компонент. Размерът остава 7,4 млн. евро.

Компонент 4. Изграждане на капацитет и подкрепа за изпълнението на проекта (0,9 млн. евро) - увеличение с 0,1 млн. евро - от 0,8 на 0,9 млн. евро:

Не се предлагат промени по този компонент освен малко увеличение на стойността с 0,1 млн. евро, за да покрие допълнителната подкрепа за изпълнението на проекта, независимите одити, мониторинга на индикаторите за изпълнението на проекта, налагащи се поради удължаване на крайния срок за приключване на проекта.

Обобщение

Преструктурирането с удължаване на срока за изпълнение на проекта с 6 месеца до 30 юни 2014 г. е съобразено с разчетите за приключване строителството на ГКПП - Капитан Андреево, и на новия митнически терминал в Свиленград с изпълнението на необходимите за граничния пункт и митническия комплекс допълнителни видове работи, оборудване и съоръжения, както и с проекта на бюджета за 2014 г.

Предложените промени не водят до съществено изменение на финансовите параметри на проекта и са свързани с вътрешно преразпределяне на средства, спестявания и отпадане на дейности в

Компонент 1 и Подкомпонент 1.2, Компонент 2 и Компонент 4, заложен в заемното споразумение.

В резултат на реструктурирането делът на разходите за консултантски услуги, обучение и оперативни разходи по проекта (категория 3) намалява от 7,6 % на 7,5 % спрямо размера на заема във връзка с предвижданото намаляване на относителния дял на строителните работи и отпадане на част от консултантските услуги по проекта.

С намаляването на дейностите по проекта чрез отпадане строителството на четирите малки ГКПП и пренасочването на част от средствата за други дейности общата стойност на проекта се намалява с 3,0 млн. евро - от 52,7 на 49,7 млн. евро, съответно заемът се намалява с 2,25 млн. евро - от 39,5 на 37,25 млн. евро, съфинансирането се намалява с 0,75 млн. евро - на 12,45 млн. евро.

Ангажиментите за теглене на средства остават непроменени, не се променя и процентното съотношение на финансиране (75%).

Предложеното реструктуриране на проекта УТТЮЕ II ще даде възможност да бъдат изпълнени поетите от страната ангажименти съгласно подписаното заемно споразумение по проекта между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие.

Ползи

Завършването на модернизацията на най-големия граничен пункт в Европа е важно от гледна точка на:

- улесняване на търговските потоци по трансевропейските транспортни коридори IX (Капитан Андреево – Русе), IV (Капитан Андреево – София – Видин) и Xc (Капитан Андреево – Калотина);
- намаляване на загубите за бизнеса от чакане за преминаване на границата вследствие на намаляване на времето за преминаване на търговските потоци;
- присъединяването на Република България към Шенгенското пространство;
- експониране на значими археологически находки по трасето на магистрала „Марица“;
- и не на последно място – осигуряване на адекватна пропускателна възможност на граничния пункт към вече реконструирания турски пункт Капъкуле.

Заклучение

С решението по т. 12 от Протокол № 37 от заседанието на Министерския съвет на 18 септември 2013 г. Министерският съвет одобри като основа за водене на преговори проекта на писмо до Международната банка за възстановяване и развитие относно второто изменение на Заемното споразумение (Втори проект за улесняване на търговията и транспорта) между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие, подписано на 23 март 2007 г. Със същото решение Министерският съвет упълномощи министъра на финансите да проведе преговорите с Международната банка за възстановяване и развитие и да подпише необходимите документи във връзка с второто изменение на заемното споразумение при условие за последваща ратификация.

Писмото за изменение на заемното споразумение бе одобрено от Световната банка на 27 ноември 2013 г., представено за подпис от страна на Република България на 3 декември 2013 г. и съответно подписано на 4 декември 2013 г.

Министерският съвет предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 3 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон изменението на Заемното споразумение (Втори проект за улесняване на търговията и транспорта) между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие, подписано на 27 ноември 2013 г. от Международната банка за възстановяване и развитие и на 4 декември 2013 г. от българска страна.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Пламен Орешарски)